

Olsztyn, dnia 08 kwietnia 2010 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

P/09/158
LOL-410-37-10/2009

Pan
Jacek Jankowski
Wójt Gminy Kozłowo

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Urzędzie Gminy Kozłowo („Urzędzie”) kontrolę, którą objęto pozyskiwanie przez Wójta Gminy Kozłowo w latach 2007-2009 (I półrocze) opłat eksploatacyjnych wnoszonych przez przedsiębiorców wydobywających kopaliny pospolite oraz udział w procesie wydawania koncesji na wydobywanie kopaliny pospolitej.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 25 marca 2010 r. oraz omówione na naradzie pokontrolnej 7 kwietnia br., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania podejmowane przez Pana Wójta w badanym zakresie. Podstawą takiej oceny są ustalone w toku kontroli istotne nieprawidłowości odnoszące się do całego zakresu kontrolowanej działalności, w tym dotyczące:

- 1) niezgodnego z art. 16 ust. 5 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze² (Pgg) uzgodnienia dwóch koncesji na wydobywanie kopaliny,
- 2) niepodejmowania czynności wyjaśniających w sprawach związanych z wydobywaniem kopaliny pospolitej na terenie gminy, które mogły mieć wpływ na wysokość jej dochodów,

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm.

3) niepodjęmowania działań zmierzających do objęcia terenów górniczych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego zgodnie z dyspozycją art. 53 ust. 1 i 2 ww. ustawy.

1. W okresie objętym kontrolą, koncesje na wydobywanie kopalin pospolitych na terenie gminy Kozłowo uzyskało dwóch przedsiębiorców. W obu przypadkach, Pan Wójt na wniosek Starosty Nidzickiego, pozytywnie uzgodnił udzielenie tych koncesji, mimo że obszary na których planowano wydobywanie kopalin nie były objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zaś obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zatwierdzone uchwałą Rady Gminy z dnia 21 listopada 2001 r. wskazywało, że tereny te były przewidziane pod rolnictwo ekologiczne, turystykę oraz agroturystykę. W związku z tym, działalność polegająca na wydobywaniu kruszywa była niezgodna z ustaleniami obowiązującego studium. W ocenie NIK, wydanie przez Pana Wójta postanowień w dniu 26.08.2008 r. i 22.12.2008 r. pozytywnie uzgadniających działalność wydobywczą, odpowiednio na części działki nr 22/39 obręb Januszkowo oraz działki nr 277/1 obręb Szkotowo, stanowiło naruszenie zapisów art. 16 ust. 5 Pgg. Przepis ten, stanowi bowiem że dla pozytywnego uzgodnienia konieczne jest stwierdzenie zgodności ustaleń studium uwarunkowań z działalnością, która ma być przedmiotem koncesji. Przytoczone przez Pana Wójta w uzasadnieniu ww. postanowień stwierdzenie, iż projektowane zmiany studium uwzględniają na objętych wnioskiem obszarach działalność wydobywczą, nie mogły być podstawą dokonania pozytywnych uzgodnień.

2. W toku kontroli NIK ustalono, że Pan Wójt nie zapewnił należytych warunków wykonywania zadań przypisanych gminie w zakresie uzgadniania wydawania koncesji na wydobywanie kopalin oraz egzekwowania należnych opłat eksploatacyjnych.

Obowiązujący regulamin organizacyjny Urzędu w ogóle nie ujmował powyższych zadań, również zadań tych nie przypisano do zakresu czynności pracownikom Urzędu odpowiedzialnym za ich realizację. W okresie objętym kontrolą, Urząd nie prowadził monitoringu w zakresie wywiązywania się przedsiębiorców z obowiązku określonego w art. 84 ust. 9 Pgg,

tj. składania w terminie jednego miesiąca po upływie każdego kwartału informacji o wysokości wydobywania. Stwierdzono bowiem, że do dnia 15 marca 2010 r. na osiem wymaganych informacji do Urzędu wpłynęły cztery, w tym wszystkie w dniu 29 grudnia 2009 r., tj. z opóźnieniem wynoszącym od 58 do 332 dni. Urząd nie podjął

również działań wyjaśniających przypadki niezłożenia pozostałych informacji oraz działań windykacyjnych w stosunku do przedsiębiorstwa, które z opóźnieniem (58 dni) wniosło opłatę eksploatacyjną w kwocie 10.224 zł bez uregulowania należnych odsetek wynoszących 166 zł (wg stanu na 15 marca 2010 r.).

3. Dochody z tytułu rocznych opłat eksploatacyjnych nie były ujmowane w planach finansowych Gminy. Jak wyjaśniła Skarbnik Gminy wynikało to z faktu, iż pierwsza opłata eksploatacyjna wpłynęła na konto Gminy dopiero 29.12.2009 r. i nie było już możliwości zmiany planu finansowego Gminy. NIK zwraca jednak uwagę, że w badanym okresie na terenie gminy działały już dwa przedsiębiorstwa, które uzyskały koncesje na wydobywanie kopalin odpowiednio w dniu 17.09.2008 r. i 30.03.2009 r. Mimo że przedsiębiorstwa te nie wywiązywały się z obowiązku określonego w art. 84 ust. 9 Pgg, tj. składania kwartalnych informacji o wysokości wydobywania i opłat eksploatacyjnych, Urząd nie podejmował żadnych działań w celu jego wyegzekwowania i nie skorzystał również z uprawnień (uczestnictwa na prawach strony przy wydaniu przez organ koncesyjny decyzji naliczających opłaty eksploatacyjne) wynikających z art. 84 ust. 10 a ustawy Pgg. Podjęcie takich działań było wskazane, gdyż opłaty eksploatacyjne stanowią dochód gminy.

4. Urząd nie podjął również żadnych działań w celu opracowania i przedłożenia Radzie Gminy projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obu terenów górniczych znajdujących się na obszarze gminy, który to obowiązek wynikał z art. 53 ust. 1 Pgg. Jednocześnie też nie przedłożono Radzie Gminy projektów uchwał o odstąpieniu od opracowania takich planów ze względu na okoliczności, o których mowa w art. 53 ust. 6 tej ustawy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1)** rozważenie wprowadzenia rozwiązań organizacyjnych w Urzędzie przyporządkowujących pracownikom Urzędu zadania wynikające z ustawy Pgg,

- 2) podjęcie działań windykacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy, który wniósł opłatę eksploatacyjną bez należnych odsetek,
- 3) ujmowanie w planach finansowych Gminy dochodów z tytułu opłat eksploatacyjnych,
- 4) podjęcie działań związanych z wypełnieniem dyspozycji art. 53 Pgg w zakresie opracowania miejscowych planów zagospodarowania dla wszystkich terenów górniczych znajdujących się na obszarze gminy Kozłowo.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, stosownie do art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Wójta w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

